

(Nadaljevanje s 7. strani)

od števila članov gospodinjstva ter od premoženjskih možnosti vsakega člana gospodinjstva. Subvencije za stanarine se bodo izplačevale iz sredstev vzajemnega stanovanjskega sklada.

Da bi lahko uresničili naloge, ki jih oba zakona predvidevata, bo treba predhodno rešiti še mnoge probleme, ki zavirajo rast stanovanjske izgradnje in povzročajo, da smo bili v stanovanjski izgradnji tako deficitarni. Ti problemi se porajajo na vseh področjih od projektiranja do gradbeništva. Vsakodnevne inflacijske težnje in podražitve stanovanj so postale močna ovira stanovanjskemu planiranju. Zaradi tega bo potrebna tudi na tem področju močnejša družbena kontrola in ugotavljanje dejanske upravičenosti zviševanja cen novozgrajenim stanovanjem.

Podražitve stanovanj so bolj kot druge dejavnosti prizadele gospodarjenje in upravljanje s stavbnimi zemljišči, kljub temu, da imamo precej strogo zakonodajo o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč, so ta še vedno — tudi nacionalizirana — predmet prekupčevanj. Organizacije, ki so pooblašene za urejanje in oddajanje zemljišč, ne razpolagajo z dovolj visokimi sredstvi, da bi lahko pravočasno intervenirale na vseh zemljiščih, ki so zanimiva za stanovanjsko izgradnjo. Še vedno se dogajajo najrazličnejše špekulacije, katerih edini namen je pospraviti zemljiško rento v privatne žepce. Znašli smo se v nevzdržnem položaju, ko zaradi javnega obravnavanja urbanističnih načrtov in zazidalnih načrtov povzroči vsak poseg urbanistov in komunalnih organizacij na zemljiščih pravo mrzlico kupovanja in prodaje nepremičnin, katerih cena se dviga z astronomsko naglico. Lastniki zemljišč na tak način pobirajo plodove družbenih investicij v pripravo stavbnih zemljišč in komunalno opremljanje zemljišč.

Družbene intervencije

Vse družbene intervencije, ki naj bi preprečile špekulacije z zemljišči, so bile neučinkovite. Bohotna rast črnih gradenj — navadno na zemljiščih, ki jih pripravljamo za intenzivno stanovanjsko izgradnjo, nam to dokazuje. Vsi posegi v taka področja se zaradi sanacijskih del in manjše porabe zemljišč odražajo s pomembno postavko v končni ceni stanovanjskih površin.

Danes pomeni cenena gradnja — hitro gradnjo, ta pa je odvisna predvsem od priprave urbanističnih zazidalnih načrtov in projektov, ter pravočasnega urejanja in komunalne opreme zemljišč. Za vse te naloge rabimo preveč časa — najmanj 3 do 5 let, da lahko zasadi mo prvo lopato, med tem pa se kopičijo obresti na kredite in če dodamo k temu še neurejeno financiranje komunalne opreme, za katero zbirajo komunalne organizacije sredstva s posojili investitorjev in kupcev stanovanj, že obremenimo stanovanje, katerega šele nameravamo zgraditi, z visokimi odstotki nje-gove končne cene.

Samo močnejše kreditiranje komunalnih organizacij in organizacij za urejanje zemljišč prek bank in v ugodnejših pogojih kot do sedaj, lahko bistveno pripomore k zaustavitvi naraščanja cen stanovanjem in pospeši izgradnjo stanovanj. Banke so od bivših stanovanjskih in občinskih investicijskih skladov neodplačno sprejele dokaj visoka sredstva, pravilno bi bilo, da jih znova usmerijo tam, kjer nam najbolj manjka sredstev — v nakupe in komunalno opremo zemljišč ter za investiranje gradnje stanovanj za najem.

S prispevkom za stanovanjsko izgradnjo in družbeno pomočjo — subvencioniranjem stanoarin, nikakor ne bi smela razpolagati izključno občina, ampak skupaj delovne organizacije in občine oziroma mesto. Pri tem bo treba uskladiti potrebe delovnih organizacij z družbenimi interesi na osnovi skupnih finančnih programov in dolgoročnih načrtov za stanovanjsko izgradnjo v posameznih občinah.

Prispevek iz osebnih dohodkov ne bo smel biti edini vir financiranja stanovanj za najem, ampak naj se v sklade za financiranje stanovanjske izgradnje steka tudi zajeta zemljiška renta kot tudi davščine od prometa nepremičnin. Šele tako bomo lahko zbrali dovolj sredstev za bolj obsežno družbeno intervencijo v stanovanjskem gospodarstvu.

NOVA OBČINSKA KONFERENCA SZDL

NA VOLIVNI KONFERENCI V ZAČETKU JUNIJA JE NASHA OBČINSKA ORGANIZACIJA SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA PREGLEDALA IN OCENILA SVOJE DELO V ŠTIRILETNEM OBDOBJU IN ZASTAVILA PROGRAMSKO USMERITEV IN NALOGE ZA PRIHODNJE

IZ POROČILA in razprave o njenem delu in aktivnosti je razvidno, da se je ta skupno s krajevnimi organizacijami SZDL nenehno prizadevala prilagoditi vsebino in obliko svojega delovanja potrebam in razvoju današnjega časa s tem, da je bila pozorna za vsa aktualna vprašanja in da je omogočala slehernemu občanu ustvarjalno vplivati in soodločati pri razreševanju obstoječih in nastajajočih družbenih in političnih zadev.

Dobri rezultati

Nekatere izmed številnih zadev, pri katerih so občani aktivno sodelovali preko organizacij in drugih oblik delovanja Socialistične zveze, so bila naslednje: komunalna ureditev Ljubljane in občin v njej, stanovanjsko gospodarstvo in vloga hišnih svetov ter krajevnih skupnosti, vprašanje šolstva in kulture, zdravstveno zavarovanje delavcev in kmetov, osebno delo z zasebnimi proizvodnimi sredstvi, stabilizacijski ukrepi v gospodarstvu, akcije za rešitev manjkajočih kapacitet vzgojno-varstvenih ustanov in šolskih prostorov, reorganizacija zdravstvene službe, vseljumska obramba in družbena samozaščita, akcija za pomoč Banjaluki in Vietnamu, široke akcije za volitve in izbor kandidatov za skupščinske in druge organe, dogodki v Češki in na Bližnjem vzhodu in nazadnje široka in uspešna razprava za dopolnitev zvezne ustave.

Poleg ocene dela Socialistične zveze in njenih organov v naši občini je konferenca razpravljala tudi o nekaterih sedanjih perečih zadevah predvsem gospodarskega značaja in sicer: neugodna gospodarska gibanja nasploh, premajhna učinkovitost stabilizacijskih ukrepov, zaostrovanje nelikvidnosti, zaostajanja v stanovanjski izgradnji, predvsem najemnih stanovanj.

Iz poročila in razprave je bilo razvidno, da so tudi krajevne organizacije Socialistične zveze nekatere bolj druge manj prilagodile svoje delovanje tako, da socialistična zveza postaja vedno bolj politični mehanizem, ki združuje občane za skupno dogovarjanje, razreševanje problemov in akcije na vseh področjih družbenopolitičnega življenja. Tu so še določene pomanjkljivosti, vendar v primerih dejavnosti nekaterih krajevnih organizacij SZDL vidimo, v katero smer in oblike delovanja mora Socialistična zveza zastaviti usmeritev glede vsebine, oblik in načina delovanja.

V razpravi se je večkrat vračalo na vprašanje delovanja krajevnih organizacij SZDL, kjer se je na eni strani obravnavalo delovanje v mestnih območjih v primerjavi z delom izvenmestnih organizacij SZDL. Tu je prišla do izraza večja pripravljenost občanov v izvenmestnih območjih za reševanje perečih problemov v kraju in to ne samo v možnosti pritiska na finančna sredstva občinskih organov, temveč v pripravljenosti, da z lastnim delom in tudi sredstvi rešujejo te probleme. Ta razprava je predvsem bila povezana z nujnostjo reševanja otroškega varstva in izgradnje šol v Ljubljani s samopriskom občanov. Na-

kazano je bilo, da bi morali prav v mestnih naseljih, kjer imamo praktično urejeno večino komunalnih problemov, bolj energično vplivati na občane, da s svojo pripravljenostjo, zavzetostjo in tudi finančnimi sredstvi rešujejo še tista odprta vprašanja, ki jih mora mesto čimprej rešiti.

Razprava o javni tribuni

Prav v zvezi s populariziranjem nekaterih odprtih vprašanj krajevne samouprave se je večkrat postavila tudi vloga sredstev obveščanja, med tem še posebno občinskega glasila SZDL »Javna tribuna«. Mnenja, ki so se izkristalizirala v razpravi, kažejo potrebo za vsebinsko bogatejšo, pogostejšo in tekoče obveščanje občanov o bistvenih zadevah v naših krajevnih skupnostih in občini. Tu nam ne bi smelo biti žal tudi nekoliko povečanih sredstev za tako glasilo, ter naj bi o tem vodili več računa tudi ob sprejemanju proračuna za občinsko glasilo »Javna tribuna«.

Sklepi

Ob koncu razprave je konferenca obravnavala in sprejela vrsto nalog in programskih usmeritev delovanja Socialistične zveze v občini in krajevnih organizacijah SZDL. Med temi smernicami je omeniti predvsem naslednje, ki naj bodo tekoča in bodoča zadolžitve organizacij in članstva SZDL v občini.

- SZDL mora še v večji meri prevzeti vlogo pobudnika skupnih akcij občanov za doseg nalog in reševanje problemov, ki se postavljajo pred krajevno samoupravo,

- tako je potrebno obravnavati dolgoročni in srednjeročni razvoj Ljubljane, občine in republike Slovenije za doseg najboljših rešitev v tem programu,

- v reševanju nalog stanovanjskega gospodarstva je treba razčistiti nekatera vprašanja o gospodarjenju in samoupravi — vlogi hišnih svetov in krajevne skupnosti,

- izvesti vse potrebno za referendum o samopriskem občanov za financiranje potreb otroškega varstva in šolskih prostorov, pri čemer je treba računati, da je za to potrebna pozitivna odločitev slehernega občana in meščana,

- na široko bomo morali izvesti razpravo ob predlogu ustavnih sprememb republiške ustave kot rezultat obogatitve zvezne ustave s sprejetjem amandmajev,

- dosledno je potrebno zavzemanje vseh članov SZDL za uveljavljanje ciljev družbeno-gospodarske reforme, stabilizacije gospodarstva in urejanja političnih odnosov,

- uveljavljanju in aktivnosti mladih na vseh področjih posvetiti še več pozornosti. Ustvarjati je treba stvarne možnosti za njihovo uveljavljanje in aktivno delo na vseh področjih družbenega in političnega delovanja.

- obogatiti in še nadalje razvijati dejavnost akcij, komisij in drugih pomožnih oblik delovanja SZDL. Temu morajo posvetiti posebno pozornost tudi krajevne organizacije SZDL, katerim naj take oblike delovanja omogočijo večjo pritegnitev občanov k udeleževanju na vseh področjih dejavnosti,

- v obravnavo navedenih zadev je v čim večji meri treba pritegniti vse dejavnike, ki bodo vplivali na hitrejšo in učinkovitejšo reševanje. Socialistična zveza, predvsem pa vsi njeni voljeni organi v občini, prevzemajo s to konferenco vrsto nalog in obveznosti, ki jih je potrebno reševati in rešiti v prihodnjem obdobju. Pred člane Socialistične zveze pa se postavlja vprašanje njihove aktivnosti in sodelovanja v vseh oblikah delovanja Socialistične zveze kot tribune občanov, kjer naj izražajo svojo pripravljenost za sodelovanje v razreševanju širših in splošnih družbenopolitičnih zadev kakor tudi vseh problemov seseske, kraja in vasi, ki so pomembni za socialistični razvoj in za najbolj ugodno počutje občanov v svojem okolju.

